

HATÁRSZÉLI

POLITIKAI HETILAP

MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL 7 ÓRAKOR.

Felelős szerkesztő:
MAGYAR BALINT.

Szerkesztőség: Rákóczi-ucca 3. sz. Kiadóhivatal: Teleky-ucca 5 sz.

ELŐFIZETÉSI ÁR

helyben házhoz szállítva, vidékre postán küldve:
Egész évre 36 K | Negyedévre 9 K
Félévre 18 K | Egyes szám 80 f.
Külföldi előfizetéseknél a postabér megterítését kérjük.

Hirdetések díjazásában szerint, — Nyilttér saronkint.

A nyilttéri és hirdetési díjak előre fizetendők.

TELEFON SZ: 87.

UJSÁG

Kisgazdák a kormányzónál.

F. hó 1-én az Ung megyei Magyar Kisgazdapárt elnöksége és választmánya 25 tagu küldöttsége megjelent Zsatkovics kormányzó előtt, hogy a gazdák sérelmeit fölírja s azok megszüntetését kéri. A párt nevében *Izsák Imre* szóval és írásban a következő memorandumot terjesztette elő:

Kormányzó Ur!

Alulírott „Ung megyei Kisgazdapárt“ a bennünket minden oldalról érő sérelmeink orvoslása végett Önökhöz fordulunk, mint akinek személyében garanciát látunk arra, hogy Kárpát-aljai Russzia polgáiraival szemben az *egyenlő elbánás, az egyenlő jogok és egyenlő kötelesek elve* szerint fogja alkalmazni a demokratikus, szabad köztársaság minden intézkedését.

Kormányzó Ur minden bizonnal jól tudja, hogy a megélhetés, az élelmezés kérdése a földből és a földmívelési munkából gyökerezdik. Kétségtelen, hogy a kisgazda van olyan fontos tényező az államháztartásban, mint az ipari munkás, sőt — minthogy mi a komoly, türelmes, kötelességet nem óraszerint, hanem sürgőssége és fontossága szerint mindig híven teljesítő társadalmi réteg vagyunk — az élelmezés biztosítása tekintetében kizárólag reánk támaszkodhatik. Mégis azt tapasztaljuk, hogy mi lenézettek, háttérbe szorítottak vagyunk, akikkel szemben minden vonalon csak a *kihasználásra* törekvés, a meg nem értést érezzük. Mig a proletáriátus hangos szájjal előbbre tört a bérmozgalom, a megélhetés biztosítása terén s az ipari munkásság eddigélel el sem képzelt magasságu napidíjjakkal fizeteti meg a maga nyolc órai munkáját; mig az ipari cikkek ára — éppen emiatt — elviselhetetlenül nehezedik ránk; addig a naponként 16—18 órát is dolgozó kisgazda, a legnagyobb számot képviselő, igazi államfenntartó elem eddig szótlanul volt kénytelen tűrni, hogy termelése produktumait neveléséig áron kénytelen átadni az államhatalom rendelkezésére. Sajnálattal látjuk, hogy az ipari munka és termékek napról-napra a végtelenségig fokozódó árának letörésére a drágaság enyhítésére az államhatalomnak nincs akarata, cselekvő ereje, az ipari munka és ipari termék ára a mezőgazdasági termékek arányában — maximális tárgyat nem képezi, az ipari termékek szabad kereskedelem útján értékesíthetők. Ezzel szemben az államhatalom erejének teljes súlyával kizárólag a mezőgazdaságra, kimondottan és különösen a kisgazdára fekszik rá s megtagadva tőle minden támogatást, beszállásokkal, közmunkákkal, hadifüvarokkal, a rekvirálás minden nyomorult zaklatásaival egyedül az ő munkáját bénítja s minden terménevel felett az államhatalom rendelkezik s *terményeit az előállítás költség értékén alul erőhatalommal elveszi.*

Kormányzó Ur! Méltóztassék tudomására venni, hogy a kisgazdák megelégteltek a zaklatást és egyenlő elbánást követelnek az államhatalomtól. Méltóztassék sürgősen odahatni, hogy vagy szűnjék meg a rekvirálás egy s mindenkorra s tétessék szabadkereskedelem tárgyává minden élelmezési cikk, vagy — rekvirálás esetén — adjanak olyan árakat terményeinkért, amelyek lehetővé teszik tisztességes megélhetésünket. Mert ha a kenyérmagvak ára — amint hírlik — 140—150 korona lesz: *a rekvirálást nem lesz módjukban úgy végrehajtani, ahogyan az állam érdeke volna. A jövőre nézve pedig aként cselekszünk, hogy kenyérmagvakat kizárólag saját házi szükségletünkre fogjunk csak termelni.*

Ez az elhatározásunk tragikus komoly! Mi sokat tudunk tűrni, de a szavunknak is ura

vagyunk! Ne méltóztassék tehát pusztába kiáltó szónak tekinteni, hanem megfontolva azt, hogy a végső szükség, az általános elégedetlenség idefejllesztette a közállapotokat; minden kormányzó hatalmát és erejét vesse közbe, nehogy veszedelmet szüljön ez a közlekedés.

Alábbiakban pontos számadatokkal igazoljuk, hogy a kenyérmagvak termelésére teletesen ráfiztünk s lehetetlen 150 koronás árak mellett kenyérmagvakat termelni. Méltóztassék az adatokat szakértőkkel felülvizsgáltatni és meggyőződést szerezni arról, hogy számításunk teljesen reális.

Jó középtermés idején (most a termés gyenge) egyezer □-ból, azaz egy köblös föld terem 400 kg búzát. Hogy a 400 kg. búza megteremjen s a zsákban legyen, ki kell adni a következőket:

1. leforgatása a földnek 50 K, 2. másodszori szántás, bevetés, boronálás 100 K. 3. a a földbe kell 100 kg, vetőmag 150 K, 4. 25 szeker trágya kihordásával a 20 K=500 K, hároméves trágyázási forduló mellett ebből egy évre esik 166 K, 5. a termény learatásakor 3 napszám a 40 K=120 K, 6. behordásra 3 fuvar a 20 K=60 K. Készpenz, illetőleg munkaérték összesen 646 K. 7. Levonás a terményből cséplőrészt fejében 12% = 50 kg. 8. A jövő évi terméshez meg kell hagyni 100 kg. Orítottési vám lesz a megmaradott 250 kg. 15% -a, cirka 37 kg. Ezenkívül adni kell a csikósoknak, pásztornak, kovácsnak kommissionát s ezen levonása után az egy köblös föld termékből marad a gazdának 200 kg. Ha ezt eladja 150 koronás áron, kap érte 300 koronát. Ugyde befektetett vetőmagban, munkateltetésben stb 646 koronát. Ingyen ő sem dolgozhat! De ha még hozzávesszük, hogy adó, vagyonadó, szerszám és gazdasági eszközök javítottása díjából is mennyi esik még az egy köblös búzaföldre, kiderül, hogy képtelenség és embertelenség, valóságos rabszolgasít sorba kényszerítést reánk nézve az, ha a kenyérmagvak termelését 150 koronás ár mellett forszírozni akarja az államhatalom. Méltóztassék hozzávenni ehhez a rizikót, a fagy, jégkár, hosszas esőzés, tűzvész stb. által bekövetkező károsodási esélyeket, amelyek ellen különböző biztosítási díjak terhelik a bevételi rovatot.

Ilyen körülmények között égetően szükséges és felelte sürgős, hogy vagy szabad kereskedelem tárgyává tétessék az élelmiszerek értékesítése, vagy olyan összeg állapíttassék meg irányár gyanánt, amely mellett nem fizetünk rá a kenyérmagnak termelésére. Ha szükséges — mint az amerikai lisztnél — fizessen rá az állam.

Pártunk felajánlja, hogy — tisztességes árak mellett — maga intézi el a közlelmezésre Ung vármegyében szükséges kvantum biztosítását s a hatóságnak bele sem kell avatkoznia a terményösszegegyülési munkálataiba; megbízatásunk esetén *Ung vármegye elsősorban önmagát látja el s csak ha itt az ellátás teljesen biztosítva van, engedünk másfelé terményt kívinni.* Mert igazságtalan dolog, hogy mig Csehországot tömtek a mi kenyérünkkel, addig Ung vármegye felvidéke éhínséggel küzdött és küzd.

Mi ugyanis nem csinálunk abból titkot, hogy Ung vármegye magyar lakossága a vármegye felvidékének ruszin ajku lakosságával évszázadok óta a legteljesebb egyetemben él. Onnan szerztük be tűzfánkat, onnan kapjuk ma is a nyári munkához a nélkülözhetetlen segítőerőt, viszont mi látjuk el emberemlékezet óta a felvidék ellátatlanjait kenyérmagvakkal. Földrajzilag és a régi barátság jussán kölcsönösen egymásfelé gravitálunk,

most is, méltóztassék azért odahatni és akként intézkedni, hogy ez a barátságos viszony és kölcsönös segítői akció zavartalanul fennmaradhasson. Ungvár a mi városunk, középületi, közüntézményei a mi pénzünkön is emeltek! Ungvár és a felvidék tisztességes lakossága iránt barátságos érzülettel viseltekünk.

Kormányzó Ur! A termény árának a megállapításánál és a termény-hivatalban ott kívánjuk látni megbízottainkat, hogy az igazságtalanság eleve elkerültessek. Kérjük, hogy a benzín, vagy faszén a cséplőgép-tulajdonosoknak hatósági áron adassék át, vagy amennyiben ilyen áron nem lenne beszerezhető, a cséplőgép-tulajdonosok állami szubvenciókat kapjanak s ezáltal lehetővé váljék az olcsó % -u cséplés. A cséplési % megállapításához méltóztassék pártunkat is meghívni.

Kérjük az örlötetés megkönnyítését. Még a retentőben ránk nyomakodó adóterhekkel kapcsolatban kell kifejezünk azt a kívánságunkat, hogy amennyiben nálunk a pénz belégyezése még most sem történt meg, adóinkat osztrák-magyar le nem bélyezett bankjegyekben fizethessük s a pénz értékének 50%-át számítsák javunkra; tehát 200 le nem bélyezett osztrák-magyar korona=100 csehszlovák koronával. A pénz kérdését különben is kérjük már elintézni, mert bennünket kiszámíthatatlan károsodás ért eddig is a pénz le nem bélyezése következtében.

Kormányzó Ur! Csak egy részét sorolhattuk fel itt azoknak a sérelmeknek, melyeknek sürgős orvoslást kérjük. Óhajtjuk és reméljük, hogy Kormányzó Ur szívere veszi az impozáns számú „Ung vármegyei magyar kisgazdapárt“ felsorolt sérelmeit és azokat orvosolni, vagy orvosoltatni fogja.

Amennyiben sérelmeink meghallgatást és orvoslást nem nyérnének, a bekövetkező élelmezési krízisért a felelősséget az államhatalom közegereire hárítjuk. Egyben nemzetközi különbség nélkül felkérjük az összes gazdapártokat, hogy ezirányu felterjesztésünket magukéva tegyék és velünk együtt küzdjenek igazságos jogainkért.

Mely tiszteletünk kifejezésével vagyunk Ungváron, a pártértekezlet 1920. június 27-iki ülésének határozatát fentiekben közzölve.

Az Ung vármegyei magyar kisgazdapárt vezetősége:

Vályi Kálmán s. k.
elnök.

Tóth András s. k.
jegyzőkönyvezető.

Kommentár: Az ungmegyei gazdapárt felhívja az összes gazda- és egyéb pártokat, hogy a memorandumot tegyék a magukéva, értesítsék erről az ungmegyei pártot és illetékes helyeken hasonlóképen járjanak el.

Zsatkovics kormányzó a meggyőző, férfias, szókimondó, egyben lojális előadás, illetve memorandum gondolatát nagy figyelemmel hallgatta végig és komoly, jóakaratu, egyben biztató feleletet adott.

A kisgazdák panaszainak és kívánságainak elbírálására egy ankt összehívását látja jónak és ebbe az anktba az Ung megyei Magyar Kisgazdapárt részéről azonnal meg is hívja Vályi Kálmánt, Egry Ferencet és Izsák Imrét. Jó volna, hogyha a memorandumban foglaltakat valóban nemcsak a magyar, hanem a ruszin és szlovák kisgazdák is magukéva tennék, mert ez esetben nagyobb kilátás volna rá, hogy Prágában sikerrel járna az ő közbelépése, amit föltétlenül és készségesen megígér. A küldöttség a legjobb benyomással távozott a kormányzótól és most már csak arról van szó, hogy az illetékes körből a mozgalomhoz minél többen csatlakozzanak és

számkkal is oly súlyossá tegyék az ügyet mint amilyen sulya van magának az ügy igazságának és a kormányzó megígért jóakarátának.

Ki kell itt térnünk az Ungvári Közlöny azon homályos és jelentéktelen tendenciájára, amelyben leszögezte, hogy a „kormányzónak arra a kérdésére, milyen címre küldendők a hivatalos értesítések, Lszák Imre vajáni lelkész a nagykaposi keresztény szociális pártot nevezte meg”. Ez a kijelentés nem történt meg és nagykaposi ker. szociális párt nincs, de az ungvári ker. szociális pártban igenis van Kiszgaza-osztály és az említett deputációban a cseplőgép-tulajdonosok is képviselve voltak.

Szociális haladás?

Nem tudjuk elhallgatni, hogy egymás mellé ne állítsuk a Zsatkovics idejüvetelekor rögtönzött háromnapos sztrájkot, a megzavart magyar tüntetést és magyar kiszgadzapárti értekezletet, továbbá a Kath. Legényegylet ablakainak utcai csiszlikre való, egyben aggasztó tüneteket előidéző gaz tönkretetését, amit a felzúgott „munkásoknak — érts „keresztény” munkást! — tulajdonit a szociáldemokrata párt és a zsidó sajtó.

A sztrájk ügyét mi előre megvilágítottuk és — reméljük — olvasóink még emlékeznek rá. Kimondtuk, hogy az távolról sem a munkásság érdekében kellett, kimondtuk, hogy az föl volt vállalva, csak azt nem tudhatjuk, hogy a vállalkozók közül kinek mennyit és mit hozott a konyhára. Mi megértjük és a munkásság mellett állunk, ha a munkás érdekeit sztrájkol és ha ilye tiszta és igazságos, ez esetben azonban a munkásság maga is látta, hogy másoknak tesz szívességet és a maga ügyét csak neveléséges színben tünteti fel. Nem is tette azt örömmel a munkásság sem. Beszéljük, hogy a tüntetés költéséből nagyszerű szociális intézmények létesítésére is kitélt volna. Ebből igenis, lehetett valakinek haszna, de nem volt joga neveléségesnek tenni a munkásságot és nem volt joga azokat, akik dolgozni akartak, még inkább azokat, akik a szociáldemokrata párhoz nem tartoznak, terrorizálni, üzleteiket terrorizálással megtámadni, becsúszni, a munkát ott is beszűntetni. Bizonyos, hogy a sztrájk megtörtént, de az is bizonyos, hogy a munkásság nagyon belátott vezetőinek kullisztá mög és még egyszer a d'ha jog sikerülni nekik ok nélkül mesterséges haragra és pénzbe, kenyérré, csak a vezéreknél jövedelmező sztrájkba belevinni őket.

A második dolog a magyarság tüntetése körül tapasztalt igazságtalanságok, amelyhez sorozható még a kiszgádz értekezletnek megzavarása is. E kettőtől nem áll módunkban egy elmondani, úgy leírni, olyan megjegyzésekkel kísérni a tüntetés történetét, amilyenek azokat a magunk szemével láttuk, ahogyan azok folyamán legszentebb érzelmeinkben megcsúfoltatunk, ahogyan azt és annak eseményeivel kapcsolatban el kellene ítélnünk a velünk éreztetett durvaságot, jogtalanságot, merész bolsevista ripókihívást és ahogyan meg kellene kérdeznünk egyről-másról

Nem áll módunkban, mert mi Ruszinszkóban nem vagyunk sem kacapok, sem ukránécek, sem bolsevisták, sem csehek, sem szlovákok, sem antant, sem olasz-missio, sem milliomosok. Mi Ruszinszkóban csak magyarok vagyunk, számban ugyan a második, de a valóságban a legutolsóbbnál is utolsóbb helyen!

A legutolsóbbnál is utolsóbb helyről nem áll módunkban és egy zsidó imperialista-törekvést takaró bolsevizmus még valójában uralma idején magunkon kívül, (vagyis a hatalom belüli) olyan embert találni, aki hajlandó volna itt megérteni akarni a szellemi és gazdasági nyomorra szánt szlovenszkói és ruszinszkói magyart, s aki sajnálni tudná a pokolgözös kommunista agyvelők undokságával megfertőzött, megkínzott és agyonragalmazott szlovenszkói és ruszinszkói keresztény magyar lelkeket.

A legutolsó helyről nem áll módunkban csak vétót kiáltani, s csak annyit kérzeni: hát az is szociálistizmus, amikor valaki mások legszentebb javait, lelki javainak, érzelmeinek kinézet piszkolja? Hát mások pusztulásának örvényében is találnak némelyek perverz gyönyörűséget? Akkor is tudnak vigyorogni és büszkén röhögni egyesek, amikor ezek lelke a halál, a sir, az élve-eltömés borzalmától reszket? Akkor is tudnak a jövendő, talán már közel álló osztokodásról gondolkodni, tolvajnyelven a „szertett” javak sulyán és értékén kejesen elmerengni, akkor is — mondom, — amikor a régi tulajdo-

nos azt mondja nekik: hát jól van, vigyétek, egyétek, fuljatok meg vele, csak hagyjátok meg a két karomat, az életemet és a családomat? Ez is lehet szociálistizmus? Akkor nagyon lezúllított az ember s a lények között a lezúllásban is az ilyen „szociális” ember a legnagyobb? Nem csodálkozunk, hogy a jobbérzésű, legszentebb javai-ban, magyar érzésében megcsúfolt, kiraboló szociálisták nem akarnak többé e gaz rablók módjára viselkedni egy pártban, egy padon ülni. Azok, akiknek van szociális érzékük, örültekkel és boldokkal együtt nem is haladhatnak! A magyar nemzeti színek letépésével az öslakos munkásság éppen oly kevésé azonosíthatja magát, mint a keresztény templomokra rajzolt ocsmányásgokkal. Csunya madár az, amely a saját maga fészket ronditja, annál is csunyább fereg az, amely csak azért csalja magához valamely foga segítségével a másikat, hogy mindenestől felfalassa. Nos, hát az itteni ökszerzetény és magyar munkásságnak nem lehet kedve mindenestől az éhes zsidó bolsevisták gyomrába kerülni!

Kövel dobálták meg a kiszgádzakat, ezeket az éjjel-nappal dolgozó keresztény munkásokat, és kövekkel zúzták be a 30 éves Legényegyletnek, ennek a munkásság érdekében épült háznak összes ablakait. Munkástevérem! ez is munkásérdék? Hát elhiszed egy pillanatig is a jóhiszeműségét azoknak, akik ezt helyeslik, kimagyarázni és megértetni akarják?... Még ha volna is valami panaszra okuk, de akkor sem kövel való megdobálást érdemelnek azok, akik nekik kenyeret keresnek addig, amíg ők a politika szerékert huzzák. Ma elsősorban kenyér kell és nem szárfogat, amivel az ő politikájuk legjobban jellemezhető. Igen, szárfogat az ő politikájuk, nekik élvezet és haszon, neked csak a bohócsipkát és bohócsöltönyt szánják és azt hazudják, hogy te a magad érdekében teszel és — dobólad a követ.

Csodálatos, hogy még mindig nagyon sokan nem akarják észrevenni, hogy ez a szociális haladás — haladás ugyan, de visszafelé, az állati sorba. Az olyan sztrájkok, mint amilyet két héttel ezelőtt produkáltak és az olyan viselkedés, amilyet a bolsevista zsidó-csemeték az elmúlt héten meg mertek kockáztatni: nem a munkásság érdekeit, hanem egészen más egyebet szolgál, amelyet ha ma kimondunk, holnap beverik, de már nem az ablakot, hanem a fejünket, vagy a szemünket, hogy ne lássunk, ne gondolkozunk és ne világozólhassunk fel senkit.

Mindenesetre szomorú dolog, hogy a munkásságot terrorizálják a munkálat, facér zsidó-legények, — a munkásságot vezetik orránál fogva a börtön elől megfutott hős doktor urak, a munkásságot viszik visszafelé — a szociális haladás jelszavával — azok, akik megtanulhatták a visszavonulást, mert Kun Béla bukása óta abból élnek, hogy — visszavonulnak a lábuk alatt égő területekről és nem bújnak, hogyha mások is elvezetnek mindent, mert ők mindent elvesztettek: hazát, hitet, isent.

Mikor a „Közlöny” kételkedik.

A „Közlöny” július 2-iki számában megállapításokat tesz és ítéletet mond „A sárbataposított kereszt” ügyében. Oh, milyen fontosak, oh, milyen mérvadók is a keresztényekre nézve a zsidó Közlöny ezirányú megállapításai! Milyen borzasztó is, amikor a Közlöny kételkedik abban, amit a Határszéli megír! Amit az erkölcsi erő, pártatlanság és igazság helyett a hig agyvelő és elkészedett ellenszenv diktálhat, az mind megtalálható a Közlöny fentemlített cikkében s azért azzal részletesen nem foglalkozom. Azonban rámutatok arra a most már vakmerőség számbamenő naív fogásra, amellyel a Közlöny a keresztény embert félrevezetni akarja, a keresztényt oly együgyűnek tartva, hogy az nem fogja észrevenni a kilátás lólabát.

A Közlöny kételkedik abban, hogy „bármely zsidó annyira megfélemeznek magáról és a keresztelt szemben oly kihívóan és éretlenül viselkednek” — amint mi azt megirtuk. Hogy e mesterséges kételkedésüket elozzlassam, rámutatok a keresztény templomok falára zsidó kamaszoktól rámozott akasztófákra, rámutatok a Kath. Legényegylet betört ablakaira; rámutatok azokra a zsidó részről történt gunyolódásokra és terrorra, melyeknek éle nem is a papok, hanem a keresztény hit és erkölcs ellen irányul! A Közlöny egy ilyen kamaszt vett a pártfogásába és kételkedést szimulál az ő érdekében. Ennek dacára fenntartom az ellene emelt vádjaimat megtoldva azzal, hogy Melcer Náci a keresztény hitet nemcsak egy ízben csúfolta meg.

A Közlöny állítólag felkereste az összes szemtanúkat. Azokat a tanúkat azonban nem kereste fel, akikre hivatkozni fogok. Erős a gyanum, hogy a Közlöny céltatosan egy más keresztgya-

lázásra nézve informáltatta magát, nem pedig arra, amelyet szóvá tettem. A Közlöny Nácija ugyanis nap-nap mellett ad kifejezést a kereszt iránti épületes érzelmeinek.

A Közlöny azt állítja rólam, hogy szembe akarom helyezni a felekezeteiket, hogy a magyarokat (jó, hogy nem Horthynek) akarok szolgálatok tenni és több ehhez hasonló céltatos elferdített kockázatnak meg, hogy engem — aki csak keresztény hitemet védem — a hatóságok előtt diszkvalifikáljanak, vagy talán akasztófára is felkötésenek.

A zsidó Közlönyre vali ez is! Azonban jól vigyázzanak, mert aki másnak vermet és, maga esik belé!

Ezek után még csak arra vagyok kíváncsi, hogy milyen hazugságokkal fognak védelmére sietni másik, szorult helyzetben lévő hűsorsosoknak, Schafferner, kiről „A zakbenyér” c. közleményben emlékeztem meg a H. U. 24-ik számában. Vagy talán előbb bevárják, amíg elrejtji lisztkecsletét!

Tudomásukra hozom, hogy máris elrejtette, de ügyetlenül csinálta, mert tudom, hová rejtette el.

Kubovcsik Andor.

A „Határszéli Ujság” szerkesztőségének

Ungvár.

Kérjük az alábbi „Felhívást” b. lapjukban leközlölni:

A Szociáldemokrata Párt vezetőségének

UNGVÁR.

Az Önök párttagjai f. évi június hó 26. és 27.-én Ungváron pártunk tagjai ellen felháborító módon, a terrorizálás legelveteműltébs eszközeinek felhasználásával viselkedtek; magyarságunkat kidomporító jelvényeiket leszágtatták; magyar nyitultunkban meggyaláztak, közben gyermekeket és hölgyeket inzultáltak; a rendőrhatalóságok méltatlanul reánk uszították:

Vendéglátónk ablakait — testi épségünk komoly veszélyeztetésével — ránkverték, ezzel tetemes kárt is okoztak.

Bár — erélyes akciókra — ezt az ok nélkül történt, céltatos támadást (agent provokatórködést) pártunk tagjai a magyar ember komoly nyugalomával elláték akkor, most kijelentjük Önök előtt, hogy türelmünk végéhez ért és amikor e kritikán aluli magaviseletük miatt mély felháborodásunkat kifejezést adunk, egyben a pártunkat ért sértésekért elégtételt kérünk a következőkben:

1. Nyomozza ki a párt az incidensek és provokációk tetteseit és tagjai sorából — mint nem odaválokat — zárja ki.

2. A párt a rajtuk esett sérelmekért hirlapilag, tehát nyilvánosan kérjen bocsánatot.

3. Vendéglátónkat, a Kath. Legényegyletet, az Önök pártja kártalanítsa.

Amennyiben eme méltányos kívánságainkat a párt 21 napon belül nem teljesítené és ezzel éretlen és pártjukhoz méltatlan módon viselkedő tagjainak eljárását magáévá tenné: le fogjuk vonni a konzekvenciát s az Önök pártja ellen

A pártértekezlet 1920 június 27-iki határozatából.

Az Ungvármegyei Magyar Kiszgadzapárt vezetősége

Vályi Kálmán s. k.,
elnök.

Tóth András s. k.,
jegyzőkönyvvezető.

A hazafias németiség állásfoglalása a zsidók ellen.

A Német zsidók csunya viselkedése egész Bajorországban a legelkeseredettebb hangulatot váltotta ki a zsidóság ellen. A bajor nép minden erejének a megfeszítésével csak egy problémának, a zsidókérdésnek a radikális megoldásáról várja sorsának jobbrafordulását. A zsidóságot okolja mindazért a súlyos gazdasági krízisért és nehéz megélhetési viszonyokért, amelyek az egész bajor néprek — osztálykülönbség nélkül — át kell szenvedni. Erre val a bajor királpárti mozgalomnak egyik kiáltványa, amelyben a következőképp szólnak a néphez:

Rájöttünk, hogy a zsidók a német néprek a legalattomosabb és legveszedelmesebb ellenségei. Ha vannak is kivételek, nem lehetünk tekintettel erre. Állásfoglalásunk ama tényeken alapul, melyeket a háború alatt és különösen az összeomlás után tapasztaltunk. A zsidóság az egész világon fitkos szövetséget alkot, mely valamennyi gazda-nép ellen irányul.

A zsidó nem tud és nem akar német lenni. Velünk szemben nemcsak idegen, hanem ellenség. Olyanlapon szemben, ki bennünket saját házukban megrontani és megsemmisíteni törekszik, a házi-jogot alkalmazzuk. A jelszó „Bajország, a házi-jogoké!”, az elzsidósodott főváros (München) dik-tatúrálja ellen irányul, mely Bajországot a zsidó kapitalista-kommunista világközletársaság tartományává süllyeszté.

Az antiszemita hangulat igen erős Bajországon minden zugában. Zsidóellenes szervezettek és szövetségek igen intenzív tevékenységet fejtenek ki és eddig is már nagyon szép eredményeket értek el. Bajországon — mint ahogy azt a kiáltványból ki is vehetjük — csak a fővárosban, Münchenben vannak zsidók, de ott aztán túlnyomóan. A bajor nép hazafias mozgalmi a legszebb reményekre engednek következtetni.

ÚJDONSÁGOK.

Üzenet Erdélyből.

Írta: KÁRPÁTI PIROSKA.

Szerzőjét az oláhok e versért felakasztották. Fialat székei tanítónő volt a magyarság e vértanúja.

Üzent az Olt, Maros, Szamos.
Minden hullámuk vértől zavaros.
Halljátok ott túl a Tiszán,
Mit zeng a szél a Harigán?
Mit viszhangoznak a csiki hegyek?
Erdély hegyein süri fellegek
Ez itt magyar föld és az is marad,
Típorják bár most idegen hadak.
Csaba mondja új erőre kel,
Segít a víz, a tűz, a csillagok
És nem leszünk mások, csak magyarok!

Ha szól a kürt egy szálig felkelünk.
Halott vitézek lelke jár velünk!
Előttünk száll az ós turulmadár.
Nem is lesz gáz és nem lesz akadály.
Ember lakol, ha ellenünk szegül!
A székei állja rendületlenül.
Üzenik a gyergyói havasok:
Mégvannak még a régi fokokok.
Elő velük, gyertek, segítsetek!
Hollók, keselyűk tépik a szívünket,
Rabló hordák szívják a vértünket.
Ha nem harcoltok velünk... elveszünk!
A honszerző hősöknek hanja vár,
Ha odavész az ós magyar hátár
S ha rablónak kedvez a világ,
Mutassunk akkor újabb nagy csodát!

Megmozdulnak mind a csiki hegyek!
S székei föld nem terem kenyert.
Elhervad minden illatos virág,
Mérget terem mind a gyümölcsfa-ág.
Vizek háta nem ringat csónakot,
Székely anya nem süti több magzatot.
Vadon pusztá lesz az egész vidék
S ha végeztül még ez sem lesz elég,
A föld megindul, mennyiből megszakad,
De Erdély földje csak magyar marad!

— **Ismerőseink a magyar parlamentben.**
A nagykárolyi kerületben *Legeza Pál*, a Ker. Nemz. Egyes. Pártjának jelöltje, vármegyei volt kormánybiztos került ki győztesen e mult hó 20-án lezajlott választáson, míg a nagykaposi kerületben *Szabó Zoltán*, vármegyeinkben az ungvári járás volt főszozolgabíráját választották meg pártkonkivűl programmal.

— **Sörös János** volt ungvári r. kath. káplán Budapesten gimnáziumi tanári alapvizsgát tett. Sörös jelenleg Felsővisón káplán, onnan látogatott meg a napokban bennünket.

— **Halálozások.** Tuszádi dr. *Pálffy Béla*, nyug. vm. árvászéki h. elnök f. hó 1-én 12 órakor, életének 67 évében Radványon, hosszas szenvedés után elhalálozott. Temetése f. hó 2-án d. u. 5 órakor volt. Az elhunyt általában ismert és kedves tagja volt Ungvári társadalmának. A régi jó táblabírákra emlékeztető szép, nemes, egyben jóságos tükrözötto area és alakja emlékezetes marad mindnyájunk előtt. Nem minden-napi észbeli tehetség és társalgási modor jellemzték. Még a legújabb eseményeket is bámulatos éleslátással ítélte meg. Hajlítottan gerincű magyar volt, de magyar volt abban is, hogy gazdasága mindig kisebb lett. Mária leánya (Rónay Antanél), Elza Tibor és Géza gyermekei, Vajdaffy Gézané, Pálffy Kornélia nővére és rokonok gyászolják. (Felesége, *Neviczky Mária* 10 hónap előtt hunyt el.) Hosszas betegségét többszöri szélhűtés tette súlyosabb és nehézzé, de Pálffy türelmesen és csendesen viselte azt, ami valamennyiünknek kijut majd a nagy utra való indulás előtt. Isten nyugosztalja és adjon nekünk hazát a megboldogultnak. — **Nagy Józsefné** sz. Fácsonyi Emília, állampózpénztárnok özvegye Nagykaposon, június 29-én, 62 éves korában meghalt. Temetése június 30-án volt nagy részvétel mellett. Nagy Elemér honvédeórnagy édesanyját, orosz hadifogságban szenvedő dr. Kiss Bálint, nagykaposi ügyvéd anyósát gyászolja az elhunytban.

— **Törvény és valóság.** A 269. sz. Cssl. törvény jelentkezésére hívja fel a volt magyar tisztviselőket, állítólag van is a kormányzóknak kinevezési joga a VI. fizetési osztályig. Ezzel szemben mit látunk? Az eddig szolgálóban volt magyar személyzetet is elbocsátják és újabb csoportokat hozhatnak. Így a postán a volt magyar kézbesítő személyzetet június 15-tel, a tisztviselőket elsejével bocsátották el és amikor szolgálatra jelentkeztek az eddig állítólag szabadságot, az amugy is 120 tagu személyzethez még 16-ot hozhatnak. Ez így van minden hivatalban, mit higyjünk most már. Azért adnak ki törvényt, hogy be ne tartásák. Ez veszélyes játék, mert általánosítják ezen felfogást, vagy csak hitegetik és orruknál fogva vezetik a volt magyar tisztviselőket. Egyre végre egy reájuk kényszerített kötelességet teljesítenek a felhívással, melyre a békeszerződés kötelezi a Cssl. államot, erre kértünk sürgős és felelősség melletti választ. *Akkor hivatal nélkül 16 hónap óta itt küldődnek, azoknak egyáltalán nincs játszani való kedvük és komolyan felhívjuk a kormány-köröket, hogy a visszatartott illemlényeket azonnal utadják ki.*

— **Szabadulás Ilaváról.**

Benyovszky Dezső, Varga Rezső, dr. Horthy István, Bihari Ferenc és Sztankó Gyula folyó hó 27-én szabadlára helyezettek.

— **Zenetanfolyam.** Lengyel Zsiga zenetanár zeneiskolája ill. o. növendékeivel sikerült zongora-hangversenyt rendezett a mult hó 29-én. A modern pedagógia tanítását szerint vezetett iskola növendékei szép haladásról tettek bizonyítást. A buzgón fáradozó tanár tanítványai hálájuk fejében egy kabérszorzóval lepték meg. A termet megtöltő közönséggel tapsall fogadta a hangverseny számait.

— **Felkérőtünk** annak közlésére, hogy a m. hó 26-iki „bizottság-várás” alkalmával Okolicsányi rendőrkapitány nem a saját kezdeményezésére jelent meg a Bene-féle erélyen kihirdetni a bizottság tábornok-elnökének azon üzenetét, hogy senkit sem fogad, hanem tette ezt a rendőrfőkapitány megbízásából, akit a tábornok üzenetének ily módon való kihirdetésére polgári küldöttség élén Gaar Iván kért fel.

— **Hegedű-iskola** *Hevesi* Dezső koncertmester több oldalról érkezett felkérésre, valamint volt tanítványainak személyes iránt megnyilvánuló szeretetének és a szülők egyöntetű kívánságának engedelme, elhalasztotta eredeti tervét, — külföldi turnéjának folytatását — és elhatározta, hogy városunkban hegedű-iskolát nyit. Megállapíthatjuk, hogy a zongora intenzív tanítása mellett vonós hangszerek tanítása még mindig abban a helyzetben van, amelyben Hevesi mester mint képezdei karnagy azt még évekkel ezelőtt hagyta. Mikor tehát városunkban ezt a nagyon is érezhetővé vált kulturális szükségletet kielégíteni akarja, az a nemes ambíció vezet, melyhez nem szükséges kommentár. Azok részére, akik a nappali előadásokat nem hallgathatják, külön esteli tanfolyamok lesznek. Beiratkozások egész héten a Kossuth-téri áll. el. iskolában d. e. 8—12-ig és d. u. 2—6-ig, hol a tanítás hétfőn már kezdetét is veszi. Tandíj havi 60 korona.

— **Párisban** — **Podkarpatska Rus** a „Scientifique” a következőket írja: „A ruszin autonóm terület a békeszerződés cétélmében a régi Magyarország következő részeit foglalja magába: Sáros megye északi, Zemplén megye északi részét, egész Ung megyét, Bereg megye, Ugocsa megye legnagyobb részét s Máramarosból jókora darabot.

Ehhez a közleményhez a „Kárpáti Futár” a következőket fűzi: E lap Millerand lapja, annál inkább jól informálnak mondható. S viszont mi itt tengődő rb magyarok, mindig azt halljuk,

Párisban a magyarok iránt szimpátia kezd általános lenni, már emlegetik, hogy a „lovagias”, „bátor”, nemes” magyar — Ha igazán jóindulatnak akarnak lenni velünk szemben —

— **Felhívjuk** olvasóink figyelmét *Jakubek* mérnök lapunk mai számában megjelent hírdetésére.

— **A hűségküli humora.** „Kárpáti Futár” írja: A tanítótság erélyes föllépésére megváltoztatták az eredeti hűségküli szövegét olyképpen, hogy beleszurtták Podkarpatska Rus autonóm területet,

— **A szatmári kath. gimnázium** helyett — addig is, amíg azt a románok visszadják — új kath. gimnáziumot nyit meg a szatmári püspökség. Ennek igazgatója dr. *Scheffer János* volt ungvári káplán lesz.

— **Az állami fogyasztási és értékesítő szövetkezet** üzletészére egy előjegyzések, mint befizetések eszközölhetők: köznap d. e. 10—12, d. u. 3—6-ig a Kath. Kőr. emeleti helyiségében, vasárnap ugyanott d. e. 10—12-ig, valamint az „Unió” könyvnyomóban és a tisztviselők Szövetkezet bolthelyiségében.

— **Nagyszőlős a magyar iskolákért.** Nagyszőlős az 1910-iki hivatalos népszámlálás szerint 7811 lélekből álló város. Ennyi lélek közül ugyanakkor 5943 magyar anyanyelvűnek vallotta magát. Az utóbbi 10 év alatt a faji tagozódás még jobban a magyarság javára toldott el, úgy hogy az idén a polgári fiu- és leányiskolába beiratkozott 432 tanuló közül csak 32, az elemi iskolába beiratkozott 788 tanuló közül csak 32 vallotta magát ruthénnek. A Csehszlovák köztársaságnak Nagyszőlősre kiküldött közoktatási tisztviselői mégis olyan kijelentéseket tettek, hogy Nagyszőlősön a magyar iskolai tanítás megszűnik, a magyar tanerők elbocsátatnak mert a tanítás ruthénul lesz. Ez ellen a nagyszőlősiek a legszelebb körü akcióit indították meg és memorandumban fordultak a kormányzóshoz magyar iskolák és tanerők megmaradása érdekében. Lehetetlen, hogy e jogos követeléstük kielégítést ne találjon. Ha Nagyszőlősötől elveszik a magyar iskolákat, akkor itt valóban nincs igazság. Legálább a magyarságnak nincs.

— **Mozi.** Az elmúlt héten a filmeket ugyszólván majd minden előadásnál teltház nézte végig, mert a filmek mind elsőrendűek voltak. Rendkívül nagy az érdeklődés az eheti műsor iránt is, ami előreláthatólag épp úgy óriási sikert fog aratni itt is, mint Kassán, Pozsonyban és másutt. Heti műsor: ma vasárnap „Az elbocsátottak” című megható drámai alkotás képezi a mozgó műsorat, míg hétfőn és kedden az idény első francia filmje *Abé Prévost* regénye után *Manon Lescaut* (A szerelem dala) című 6 felvonásos dráma kerül vászonra, Előkészületben a „Tenger apostola” holland dráma *Olaf Fönsel* a főszerepben.

— **Munkaközvetítés.** 80 famunkás azonnali felvételeire jelentkeztek a ker. szociális párttitkárnál.

MŰVÉSZET.

A mult hó 28-án tartotta meg a „Mozaik” kör igen jól sikerült kabaréját, melynek jóvedelme a Morvay család felségélyezésére jutott.

A kabaré meglepte az előkei, bár nem nagyszámu közönséget. Ez a siker a szereplőkön kívül nagyban a Mosaic tanítómesterének Monorinak tudható be.

A mester finom izlésével megválogatott számok gyönyörködtették a közönséget. Az egyes szereplők szép munkáról tettek bizonyítást, amit a máskor tapsban és elismerésben oly fukar közönség méltán jutalmazott. A szereplők nem csak a játékukért, de tökéletes készütségükért és kiváló szereptudásukért is minden dicséretet megérdemelnek. (Kavasch nővérek, Barna B. Sailer)

A közönség szünetelni nem akaró tpsall jutalmazta az aranyos és tüneményes Tomcsányiné és Vésziné teljes illuziót nyújtó szavaltát. A konferáló különösen mint akivista költő kellett igazi humort. (Az utolsó előtti számu vice nem volt uri közönség elé való). (b. s.)

Nagymihályon rendez *Művész-estet* f. hó 10. és 11-én este az ungvári Mosaic műkedvelő kör 18 tagjával. A művészi rendezést Monori Sándor v. szinigazgató végzi.

Sportélet köréből.

Vasárnap, jun. 27.

UTK. I. a.—prágai „Sturm” 3:0 (1:0). Az UTK—Sturm mérkőzését a kaposi AC—UTK. I. b. játéka előzte meg. E mérkőzés után állott fel a félelmetes „Sturm”. A hírek által keltett illuziót már játéku kezdetén ugyannyira lerontották, hogy az egyes sportfériaik, kik látatlanul a Stum javára tippeltek, a játék megkezdésével egymás után vonták vissza tippjeiket, vagy változtatták meg az UTK. javára. Az UTK. a mérkőzés megkezdésétől állandóan jó formában volt és a Sturm ellen a legkönnyebben győzött. — **Bíró:** Reiner, a Sturm intézője.

Kedd, jun. 29.

Prágai „Sturm”—UAC. 3:0 (1:0). A Sturm az UAC. ellen már határozottan jobb formát mutatott, de azért a félföld vége felé tudott csak eredményt elérni. A játék nem a sima játék volt, mint a vasárnap. Fél 3 órakor mérkőzött az UTK. I. b. a 4-es katoná csapatával, eredmény 2:2 (2:0). Bíró: Horváth.

Szerda, jun. 30.

CsSC—prágai Sturm 3:0 (0:0). A szerdai mérkőzések eredménye a közönségre meglepetés volt, mert ők „10 goal után fővárosi iskolajáték”-ot vártak. Bíró: Reiner.

Kérjük az összes helybeli klubokat, hogy minden tekintetben a feladatuk magaslatán álló birákat jelöljék ki, akik igekezzenek a közönséget fegyelmre szoktatni. A jegyek megváltásával a közönség csak a mérkőzés megtekintésére nyer jogot, de nem a hangos kritikára, sőt mi több, szóbeli sértésekre és teitelgességre. (b. s.)

Bajnoki football mérkőzés lesz ma d. u. fél 6 órakor az UAC. vadaskerti pályáján a Beregszászi SC—UAC. csapatát között.

NYILT-TÉR*)

Válasz a „Nauka” támadásaira.

A „Nauka” című lap mult hó 28-iki száma velem kapcsolatban a következőket írja:

A „Proszvita”—Társulat 2—3 szobából álló helyiséget kért hivatalai elhelyezésére. Elrekvirálathatna volna ezt a két szobát, de az elnök békésen akarta elintézni a dolgot és ezért a magyar kaszinóhoz fordult, hogy engedjen át nekünk a 2—3 szobát; az elnökség lojalisan elismervén a ruszinok kulturális szervezkedésének szükségességét, kész volt azonnal átengedni két szobát a kaszinó széles helyiségéből. Már a szerződés is kész volt, mikor a kaszinó elnöksége a választmány elé terjesztette jóváhagyás végett. De mi történt? A választmány nem fogadta be a kaszinó helyiségeibe a mi „Proszvitánkat”, mert az ellen kilépett egy zsidó ügyvéd, Spitzer Sebő és... és... ne csodálkozzatok becstelotes oroszok... és az orosz Matyackók nagyprépost. — Hogy Spitzernek nem kell orosz kultúra, ezt még meg tudjuk érteni, bár ilyen kulturális munkát minden intelligens embernek támogatni kellene. De hogy az orosz nagyprépost kilép az orosz „Proszvita” ellen, ez már utolsó és csak a szegény embernek előrehaladott korával menthető.

Az április 28-iki számban pedig, amire barátaim csak most figyelmeztettek, ez jelent meg: „Bizonyos beszkidovec (beszkid-barát) nagyon megőrült Matyackók volt tanfelügyelő zavaros írásának, aki most Budapesten keres magának jobb kenyeret, mint amilyen volt az oroszok („ruszinok”) közt. Így tett Prokop Lengyelországban. Szóval a kacápság és magyarság találozta, az ostobaság és gonoszság megcsókolták egymást”

E két leplezett-hangu támadás a Volosin Ágoston felelős szerkesztésében megjelenő „Nauka” című lapban látott napvilágot. Ismeretes dolog már, hogy Volosin Ágoston egy bizonyos letelepésszámában nyilvánkozott miatt szörnyen haragszik reám és erkölcsi halálomat szomjuhozza. Ilyen körülmények között nem is azért reflektálok a fent leközölt írásokra, mintha egy percig is hinném, hogy a Naukát, illetve Volosint sikerüljön fog az én igazamról meggyőzni, mert haragos ember nem látja be a más igazságát, — csak azért reflektálok a támadásra, hogy a jóhiszemű emberek félrevezetését még idejében megakadályozhassam.

Tény, hogy én ápr. 14-től máj. 11-ig Budapesten voltam és bevallom, hogy ott jövő életem biztosítására tettem lépéseket.

Meg kellett ezt tennem azért, mert semmi pénztekével nem rendelkezem és a Csehszlovák köztársaság kormánya — a hűség fogadalm megtagadása miatt — április 1-től nagypréposti fizetésem folyósítását beszüntette. (Hiszem, hogy a Köztársaság kormánya e lépésemet bünyül nem fogja betudni. Az mindenesetre nemesebb felfogású és gondolkodású, mint a Nauka, amely e felfedezésével kompromitálni akart engem a hivatalok előtt.)

Ami azt illeti, hogy jobb kenyeret akartam volna keresni magamnak Budapesten, mint amilyen volt az oroszok közt, erre azt felelem, hogy én születésemtől fogva egész a mai napig magyar kenyeret éltél és nem orosz. Amint nagypréposti, úgy minden előbbi hivatalaim után is a magyar állam fizetett engem, életem föntrására ő adta a szükséges pénzt és ha nem is volt az nagyon bőséges, de nekem mégis édes volt és mindenkor mélységes hálával gondolok ezért a kenyérért a magyar földre.

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

De hiszen a Nauka szerkesztője is mindig a magyar kenyeret ette és nem az orosz. Hiszen őt is a magyar állam fizette és még most sem eszi az orosz kenyeret, de a Cseh köztársaság táplálja azzal. A szegény orosz nép maga is majd éhen hal, legjobb akarata mellett sem képes sem nekem, sem neki kenyeret nyújtani.

Hogy engemet valami Prokop nevű paraszt egyénnel hoz össze a Nauka, akivel én szellemileg, lelkileg csókolóztam vagy egyuton jártam volna, az csak a Nauka rusztikus témákat kereső lelkületét mutatja.

A sértés, mellyel a Nauka szerkesztője e hasonlatban a magyarságot, volt kenyéradóját illeti, egyenesen égbekiáltó. Ne rigassa magát azon hitben, hogy ezzel a cseh nemzetnek tetssz és kedves dolgot cselekedett. A hála szent és ragyogó erényének a cseh nemzet szívében is oltár van emelve. Ellenfelelnek is megadja az igazságon és méltányoságon, nyugvó elismerést a gonosz és fekete lelkű adulatorokat megveti. A cseh-szlovák államnak sem hízog, alattomos, de egyenes, seplőtelen jellemű és lelkületű férfiakra van szüksége, ez kétségtelen és aki másképp gondolja és másképp akar a cseh-szlovák államban érdemeket gyűjteni, az nagyon rosszul gondolja.

Igaz, hogy a kaszinó választmányának ülésében állást foglaltam az ellen, hogy a „Proszvita” társulat annak két vagy három szobájába elhelyeztessék. De ezt tisztán azért tettem, mert kaszinóink helyiségei annyira szűkek, hogy még egy külön társalgó teremmel sem rendelkezünk.

Ha valaki szereti és tisztelt népünket és ha valaki óhajta leendő értelmi, szellemi és erkölcsi művelődését, szükséges előhaladását, fellendítését az én vagyok. Ezt a multból nemcsak szavam, hanem tetteim igazolják és ezt nekem bizonyíthatom sem szabad.

Sokan vannak most e nép vezetőinek felalakodott egyének között — és azokat a Nauka közelebből ismeri — akik a multban népünkért semmit sem tettek, jólétének oltárára egy fillért sem áldoztak. Most sem áldoznak és nem is fognak áldozni soha. Összes érdemük abban áll, hogy a multban a nagyoroszokkal, az ukránokkal, kacáppokkal és a galíciai kisoroszokkal kacérokodtak, ölelkeztek. Őket és a schizmatikusokat a közelmúltban Ruszszakrajnában édesgették és jelenleg botránnyos szidalmazták és gyalázzák egymást. Vannak olyanok is, — ismeri őket is a Nauka — akik előbb élszántan küzdöttek a cirilbetük eltörlése ellen, de később jónak találták, sőt a latin betűs könyvek és imakönyvek gyártása aranykulcsot vállalt a kezükben. Alant-iroit szerette és szereti népét, legalább annyira, hogy nem akart belőle élni és mégis gunyolódni mer a Nauka, ahelyett, hogy megnevezné azokat, akik népünkért csak az előnyökért szerették.

Azok, akik a jövőben is csak a maguk zsebébe fogják tömni az autonóm Ruszka-Krajnában, de nem a szegény népét.

Van közöttük nem egy Janus-arcu is, aki annyira szereti népünket, hogy előre is, hátra is néz, jobbra is, balra is kacsingtat. (Emlékszik-e a Nauka bizonyos Salvus conductusra?)

És mindezek után hol van a Nauka itélőképessége akkor, amikor engemet előrehaladott korom miatt „szegény” embernek nevez, mondván: hogy csak ez lehet mentésem a bűnöm miatt? A hosszú életkor Isten legnagyobb, legszebb ajándéka. „Tisztesség koronája az öregség, mely az igazság útjain találatik”.

Kivánom a Nauka felelős szerkesztőjének és egész szerkesztői karának, hogy az én 66 évemet szintén érje el és legyen szellemileg oly ifju, oly erős és edzett, aminő én vagyok.

Ezzel a jókívánsággal és atyafiságos érzésekkel maradtam:

Ungvár, 1920. július 1.

Matyackó Tivadar.
nagyprépost.

Pályázati hirdetés.

A koncházai római katolikus fiókegyház kántortanítói állására július 31-iki határidővel pályázat hirdettetik.

A kántortanító fizetése a hitközségtől 800 K és természetben lakás, a többi államsegély. Teljesen felszerelt kényvnyek a „Róm. kath. iskolaszék elnökhöz Órdarmára” küldendők be. Személyes megjelenés előnyös.

Órdarma, 1920. július 1.

Iskolaszéki elnök.

FRANCIA RAKOTT ÉS EGÉSZ

MALOMKÖVEK
NAGY VÁLASZTÉKBAN kaphatók
GLÜCK MIKSA fakereskedőnél, Ungváron (Árpádvezér-u. 80. sz.)
3-1 2

Nyomatott Földesi Gyula könyvnyomdájában, Užhorod.

A n. é. közönség b. figyelmébe ajánlom, hogy műhelyemben mindennemű **kalapjavítást** jutányos áron evállalok pontos munka és rendes kiszolgálás mellett. Tisztelettel **SÁNDOR MIHÁLY kalapos-mester**
Váralja-utca 13 szám.

U firmi Eugen a Stefan
Strömpl Michaloviciach

su na predaj v dobrem stave sudí z vina a sice 60 kusu od 130—200 litrov, 50 kusu od 200—300 litrov, 15 kusu 300—400 lit., 24 kusu 500—600 litrov. Dohromady cca 500—600 hektoliter.

Strömpl Jenő és István
cégnél Nagymihályban

jókarban levő használt boros hordók eladók és pedig 60 drb. 130—200 lit., 50 drb. 200—300 lit., 15 drb. 300—400 liter, 24 darab. 500—600 literes. Összesen cca 500—600 hektoliter. 3-1

JAKUBEK MIHÁLY okl. mérnök

magánmérnöki irodája

UNGVÁR, Széchenyi-tér 31. 3-1

Elvállal: BIRTOKFELVÉTELT, PARCELLA-

ZÁST valamint mindennemű mérnöki

TERVEZÉST és KÖLTSÉGELEST.

8 drb. Gerstung-féle felül-
ről és hátulról kezelhető**KAPTÁR,**

egy SANITAS

SZOBAGŐZFÜRDŐ-
készülék eladó. — Cim a kiadóhivatalban.

3-2

Nagy raktár kész cipőkben!

Aki

csinos és tartós
cipőt, csizmát vagy
bakancsot akar,

keresse fel bizalommal

Havasi István
csizmadia-mester Ungvárt, Bozós-u. 33.
(Bent az udvarban.) 3-1

Mérték szerinti rendelések!

Egyházi kellékekben

az egész Szlovenszko területén fenálló hiánnyon segítve lett. — Raktáron van óriási választékban mindenféle miseruha, birettum, KEHELY, gyertyatartó, szobor stb. Mindenféle nyelvű imakönyv, breviárium, szentkép, falikép. OLVASÓK egyszerűtől a legfinomabb ezüstolvasóig. Legújabb magyar kath. irodalmi újdonságok nagy választékban. Egyházi ruhák, zászlók jutányosan javíttatnak. Vidéki népmisziókra olvasókat, imakönyveket, szobrokat stb. bizományba küldünk.

Szives pártfogást kér:

Egyházi Müintézet
Bratislava (Pozsony), Hummel-u. 4. sz.

Egy rövid zongora
és két virágállvány eladó.
Bővebbet Komjáthy műtermében Megyeház-tér 4.